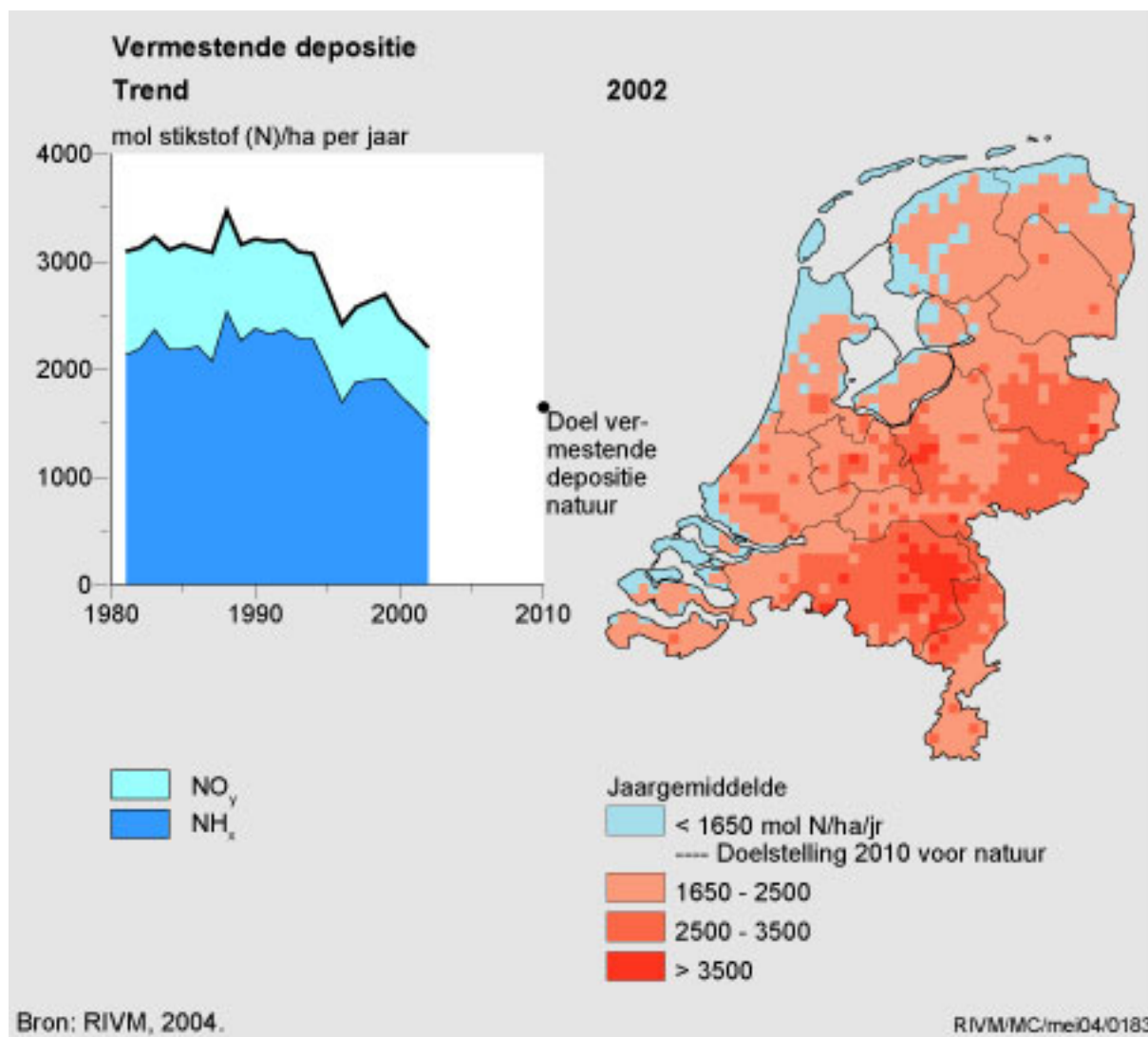

Stikstofdepositie, 1981 - 2002

Indicator | 15 juni 2004

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

De landelijk gemiddelde stikstofdepositie is het afgelopen jaar verder afgenomen tot 2.200 mol stikstof per hectare. Desondanks ligt de stikstofdepositie nog boven de doelstelling van 1.650 mol per hectare voor het jaar 2010.

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Stikstofdepositie daalt

De landelijk gemiddelde stikstofdepositie, ook wel vermistende depositie genoemd, lag tot halverwege de jaren 1990 vrij constant rond de 3.000 mol stikstof (N) per hectare. Vanaf 1994 daalde de stikstofdepositie geleidelijk naar 2.200 mol per hectare in 2002. Daarmee ligt de stikstofdepositie nog ruim boven de doelstelling voor 2010 van 1.650 mol per hectare.

Grote regionale verschillen in stikstofdepositie

In de Peel, de Gelderse Vallei en delen van de Achterhoek en Twente is de stikstofdepositie aanzienlijk verhoogd. In deze gebieden is er een hoge bijdrage van ammoniak (NH_3) aan de stikstofdepositie door intensieve veehouderij. Ammoniak wordt op geringe hoogte uitgeworpen en heeft een hoge depositiesnelheid. Deze combinatie zorgt ervoor dat veel ammoniak dicht bij de bron neerkomt.

- [Depositie van potentieel zuur per verzuringsgebied en per provincie](#) [4]

Oorzaken dalende depositie

De daling in stikstofdepositie is het gevolg van lagere emissies van zowel stikstofoxiden als van ammoniak.

- De emissie van stikstofoxiden in Nederland daalde sinds 1980 met meer dan 30%. Deze daling is het resultaat van maatregelen bij het verkeer, zoals de invoering van de katalysator aan het eind van de jaren tachtig, bij de industrie en in de energiesector.
- De emissie door agrarische bronnen in Nederland is in dezelfde periode met 40% gedaald. Vooral de laatste tien jaar hebben emissiebeperkende maatregelen voor een daling gezorgd. Tot deze maatregelen behoren verbeterde voersamenstelling, het gebruik van emissiearme stallen, het afdekken van mestsilos en het direct onderwerken van mest bij de aanwending.

In 2002 werd de stikstofdepositie voor 64% veroorzaakt door Nederlandse bronnen. De Nederlandse landbouw draagt 45% bij aan de totale stikstofdepositie.

- [indicator=nl0183]

Beleid

De doelstelling voor de stikstofdepositie is 1.650 mol stikstof per hectare gemiddeld over de Nederlandse ecosystemen in 2010 (VROM, 2002). Van het areaal Nederlandse natuur is dan ongeveer 20% volledig beschermd (RIVM, 2001, 2004). De depositiedoelstellingen zijn berekend voor de emissiedoelstellingen van het NMP4 en het zijn tussendoelstellingen op weg naar een situatie waarbij 95% van de natuur in Nederland volledig is beschermd (VROM, 2002).

- [indicator=nl0182]

Referenties

- Beck, J.P., Van Bree, L., Van Esbroek, M.L.P., Freijer, J.I., Van Hinsberg, A., Marra, M., Van Velze, K., Vissenberg, H.A., Van Pul, W.A.J. (2001) Evaluation of the Acidification targets: the emission alternatives. [Rapport 725501002](#) [5], Rijkinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven.
- VROM (2001). [Nationaal Milieubeleidsplan 4](#). [6] Een wereld en een wil: werken aan duurzaamheid. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Den

Haag.

- VROM (2002) Rapportage emissieplafonds verzuring en grootschalige emissieplafonds 2002. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Den Haag.
- RIVM (2004) [Milieubalans 2004](#) [7], Rijkinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven.

Technische toelichting

Technische toelichting

De stikstofdepositie is voor alle jaren herberekend met het Operationeel Prioritaire Stoffen model (OPS). In dit model wordt de stikstofdepositie geheel berekend uit emissies. Uit meetresultaten van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit zijn parameters bepaald waarmee berekeningen zijn gecorrigeerd.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2004). [Stikstofdepositie, 1981 - 2002](#) [8] (indicator 0189, versie 05 , 15 juni 2004). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl018905>

Links

- [1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0189>
- [2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0189_001x_clo_05_nl.jpg
- [3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0189-001x-clo-05-nl.xls>
- [4] <http://www.clo.nl/tabellen/nl018905a>
- [5] <http://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/725501002.html>
- [6] <http://www.vrom.nl/docs/publicaties/milieu14546.pdf>
- [7] http://www.rivm.nl/milieu/milieubalans_verkenning/milieubalans/index.jsp
- [8] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl018905>